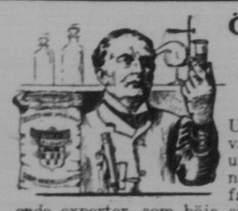

Överraskande Laboratoriska Resultat

Under varje dag, som går, i vårt ultramodärna laboratorium och bageri, med sina skinnande glasretorter, oöverträffade ugnar och sina framstående experter, som böja sig över linserna av de mest starka mikroskop, upptäckas ett flertal mystiska hemligheter varför en canadensisk husmoder ej har fullständig success med sin bakning, varför den där bakelsen var så lätt; — varför hennes finare bakverk ej var så poröst som möjligt. Beg agnande oss av samma vetenskapliga metoder, som göra våra egna produkter så uniforma, är

ROBIN HOOD FLOUR

Service Department

nu placerat till absolut förfogande för varje husmoder, som har svårigheter med att åstadkomma goda bakningsresultat. Det betyder ingenting om ni begagnar vårt mjöl eller ej —

Tillskriv Service Department idag

och låt oss veta om edra svårigheter. Sänd oss ett prov på det mjöl ni begagnar i och för analysering, och vi skola korrigera edra recept.

GARANTI:—Vi vilja utbyta mot en ny säck vilken som helst delvis begagnad säck av Robin Hood Flour — 24 lbs. eller över — från vilken en husmoder ej fått goda resultat efter tre bakningar.

ROBIN HOOD MILLS, Ltd.
MOOSE JAW, SASK.

SKANDINAVERNA I CANADA

En kort översikt över skandinavernas historia och ställning i Canada. Några ord om den skandinaviska kolonien i Kenora, Ontario.

Av Ingvar Olsen

(Översatt för Svenska Canada Tidningen.)

III

Då Kolumbus upptäckte Amerika, återupptäckte han i verkligheten landet. Århundraden före den berömde spanjoren gjorde sin vågsamma färd mot väster, hade vikingar upptäckt Vinland. Och det är till denna dag ett omtvistat historiskt spörsmål, om icke detta Vinland, som dessa vittfarande vikingar efter veckolånga seglingar över det stora havet skönjde i väster, var vad vi i dag kalla Canada. Beskrivningen, som gives över vikingarnas landningsplats, passar i alla fall nöjaktigt in på bukten innanför St. John, New Brunswick.

Det föreligger i vilket fall som helst en stor historisk sannolikhet för att Vinland är Canada, och i så fall ha ju nordmännen äran för att ha upptäckt Canada.

Det finnes i alla fall intet tvivel om, att det i dag finnes folk från de skandinaviska länderna i Canada. Från Atlanterhavets kust till Stilla havets stränder; från gränsen mot Förenta Staterna till långt, långt norr i vildmarken finnes det skandinaver i Canada. Det är lika så vansklig att undvika skandinaver i Canada, som det är att undvika myggor om sommaren. Och myggan är ju bekant för att finnas överallt i landet.

Någon alldeles nöjaktig uppgift över antalet folk från de skandinaviska länderna i Canada är det vansklig att giva. Antagligen finnes det omkring en kvarts miljon svenskar, norskar och danskar i landet, vilka äro spridda överallt. De flesta finnas dock i västra Canada, eller i de tre prärieprovinserna Manitoba, Saskatchewan och Alberta, samt i västkustprovinsen British Columbia.

Huvudmassan av skandinaverna i Canada ha hittills kommit från Förenta Staterna. Många av dessa na kommit in i landet som medborgare av Förenta Staterna. Men frågoformulären, som immigrationsmyndigheterna bruka, angiva ej nödvändigtvis den ursprungliga nationaliteten av invandrarna från republiken i söder.

Då man drager sig till minnes att en var av de tre prärieprovinserna är större än Tyskland eller Frankrike, så kan man förstå, att den fjärdedels miljon skandinaver, vilka finnas i landet, äro spridda över ofantliga vidder. Det är emellertid en egendomlighet med skandinavernas bebyggande av landet, nämligen att de slagit sig ned i kolonier — svenska och norska, samt i mindrt utsträckning i danska kolonier eller nybyggarsamhällen. Men även finnas de tre nationaliteterna blandade samman i kolonier eller settlement och särskilt är detta fallet med svenskar och norskar. Knappast någonstädes i världen råder det bättre förståelse mellan de två brödranationerna än i Canada. Det är ett säkert sätt att själv komma i onåd, om man säger något ont om en norrman bland svenskarna eller om en svensk bland norrmännen. Den illustration över de två små ångbåtar, som finnas i denna artikel, är en symbol på den broderliga förståelse, som besjälar de två folken i Canada. Den ena båten är norsk, och den andra svensk. Sida vid sida ligga de i skön förening.

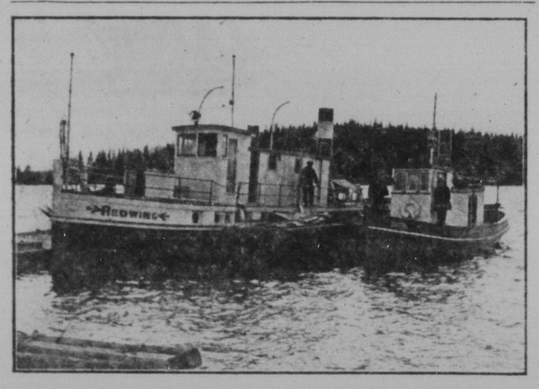

Foto: Ingvar Olsen.
Svensken Krons ångbåt "Redwing" och norrmannen Malmos ångbåt i broderlig sämja vid bryggan i Kenora vid Lake of the Woods.

Det övervägande flertalet av skandinaverna i Canada befatta sig med jordbruk. Och det kan man säga till de skandinaviska folkens ära och berom, att de äro bland landets bästa jordbrukare. Inom de skandinaviska settlementen finner man farmar, som mäta sig med de finaste och bästa i landet. Detta är ett faktum, som är allmänt känt och erkänt av landets förnämsta auktoriteter. Intet under därför, att skandinaverna äro bland de mest välsedda folk i Canada.

Skandinaver finner man dessutom i alla möjliga ställningar. Många — särskilt svenskar — äro skogsarbetare; andra, och det är icke så få, äro snickare, i vilket yrke de i förbigående sagt skaffat sig rykte att vara bland de bästa, som kontraktörerna kunna få.

I officiella ställningar finner man också skandinaver, om dock icke hittills i så stora antal, som önskligt kunde vara. Vi ha skandinaver i provinsparlamenten, vi ha skandinaver som borgmästare i städerna, i regeringens departement samt inom immigrationsväsendet. Vi ha skandinaver som chefer för större affärsföretag. Kort sagt i alla livets skiften kan man finna skandinaver. Och man kan säga om de flesta av dem, att de knappast hade gått så långt, om de icke havt det större armbågsrum, de större tillfällen att utnyttja sina gåvor och personliga anlag, vilket detta land bjuder på i så mycket större utsträckning för småfolket än något av de skandinaviska länderna, där till trots för allt stånds- och klasskillnaden fortfarande lägger hinder i vägen för den fattige ynglingen av småfolket.

* * *

Början till den skandinaviska invandringen till Canada i nyare tid går omkring ett halvt århundrade tillbaka. Vi träffa rätt som det är svenskar, norskar eller danskar, vilka värit i Canada trettiofem, fyratio och fyratio fem år eller mer. Nordmannafolk ha funnits i Hudson's Bay bolagets tjänst under två och ett halvt århundrade.

Men den egentliga invandringen av skandinaver i större mängd började för tjugo eller tjugofem år sedan. Huvudmassan av skandinaverna ha dock kommit sedan den tiden — under de sista tio och femton åren. Och det är då särskilt till de tre prärieprovinserna samt till västkustprovinsen British Columbia, som det stora flertalet av dem invandrat.

I trots av att dessa invandrare kommit hit så jämförelsevis nyligen, ha de, eller de flesta av dem, lyckats mycket bra härute. Många ha arbetat sig fram till välstånd och sitta nu antingen som välbesuttna farmare eller med egna företag av ett eller annat slag, eller också befinna de sig i andras tjänst. Som ett oomtvistat faktum kan nämnas, att skandinaverna föredragas framför alla andra nationaliteter inom de flesta företag i landet.

* * *

Den insats, som skandinaverna ha gjort i Canadas kulturliv, har vunnit erkännande och uppskattning från alla håll. Överallt, där skandinaver slagit sig ned, ha de gjort sig bemärkta. Icke minst genom den trohet de visat mot sina religiösa traditioner. Skandinaviska kyrkor lyfta sina spiror överallt mot det blå himlavalvet utöver prärierna och i städerna, där det finnes skandinaviska kolonier.

Det vittomfattande och med storkärlek omfattade kyrkliga arbetet, som skandinaverna tagit fatt på strax vid sin ankomst till landet, har gjort mycket till att avtvinga andra nationaliteter i Canada den stora och djupa respekt, vilka de alla hysa för skandinaverna. I förhållande till antalet individer ha de skandinaviska kyrkosamfunden i Canada kanske en större procent inskrivna församlingsmedlemmar än de flesta andra nationaliteter.

Norskarna ha särskilt utmärkt sig på skolundervisningens område genom upprättandet av två gymnasier eller colleges i Camrose, Alberta, samt i Outlook, Saskatchewan.

Vid Brandon College finnes det en skandinavisk avdelning med ett betydligt antal elever, och Manitoba universitet har så vitt man vet förklarat sig villigt att upprätta en skandinavisk avdelning allaredan i höst, om ett tillräckligt stort antal elever anmäla sig.

Det är icke bara tomt skryt, då det heter, att skandinaverna äro bland det mest upplysta folket i landet.

* * *

Innan vi i efterföljande artiklar taga fasta på en beskrivning över det dagliga livet och förhållandena bland skandinaverna i västra Canada, vilja vi skildra en skandinavisk koloni, som har slagit sig ned i staden Kenora — omkring hundra och trettio mil öster om Winnipeg. Kenora hör egentligen icke till, vad vi i dagligt tal kallar Väst-Canada, men kolonien ligger så nära Västern, och är av så stor betydelse, att den förtjänar en särskild beskrivning tillsammans med systerstaden Keewatin.

Ingen stad i Canada har kanske nu för tiden en så stor skandinavisk koloni inom sina gränser i förhållande till folkmängden som Kenora, där en sjättedel eller kanske en femtedel av stadens invånarantal är skandinavisk. Här och i Keewatin finner man riktiga "old timers", såsom normannen Nils Hansen i Keewatin, vilken vistats där i fyratiofem år samt nu innehar en framstående befattning vid Lake of the Woods sågverk. En trettio a fyrtio skandinaver arbeta vid detta sågverk och alla äro ansedda som utmärkta arbetare.

Foto: Ingvar Olsen.
Skandinaviska invandrare ankomna till Winnipeg den 10 april. Fotograferade utanför C.P.R. stationen.

Svensken John Kron i Kenora kan se tillbaka på trettiofem år tillbrakta i staden. Han bedriver nu en omfattande kontraktörsverksamhet i förbindelse med en kol- och vedhandel. Han har en egen ångbåt, "Redwing", som fraktar ved över sjön till staden. Den svenske handlanden Kronlund är också en "old timer" i Kenora. Normannen Marius Malmo från Bejstad driver en omfattande fiskaffär, samt har en egen ångbåt, "Daystar", på vilken han fraktar fisk till staden både för sig själv och andra. Svensken Frank Gustafsen är en annan storfiskare på orten, vilken har en hel liten flotta av motorbåtar i och för fiske.

Ganska betydliga mängder fisk föras vart år in till Kenora eller omkring en miljon pund, varav det mesta är vitfisk och gädda. Flera skandinaver äro sysselsatta i denna näringsgren, och alla göra det bra.

Det finnes två svenska kyrkor i staden — en luthersk och en baptistisk. En skandinavisk goodtemplarloge finnes ock, vilken är omkring tjugofem år gammal.

Många skandinaver äro sysselsatta i de två stora sågverken i Kenora och Norman, vilket senare är en liten plats mellan Kenora och Keewatin. Flertalet arbetare vid dessa sågverk äro skandinaver.

Bägge sågverken kontrolleras nu av Backus-intressena, som också just nu byggt en pappersmassefabrik i staden samt påbörjat uppförandet av en stor pappersfabrik. Byggnadsprogrammet säges beräknas skola taga tio år samt omfattar bland annat en ett hundra och femtio mil lång järnväg nordöver till de skogsområden, som bolaget inköpt.

Enligt uttalande av högsta chefen för dessa företag, äro skandinaverna eftersökta inom dessa företag. Många ha allaredan anställning där.

Utrymmet tillåter icke att ingå på flera detaljer om skandinaverna i Kenora. Så mycket måste dock sägas, att det är en ovanligt trevlig koloni med ytterst älskvärda människor, vilka gärna vilja se flera skandinaver bland sig. Nykomlingar till staden komma säkerligen att bliva både väl och gott mottagna.

* * *

Efter dessa inledande anmärkningar skola vi i efterföljande artiklar komma in på det dagliga livet och förhållandena i de skandinaviska settlementen i de tre prärieprovinserna. Det finnes många intressanta ting att skriva om. Mycket ha skandinaverna i Canada uträttat under den förhållandevis korta tid, som de varit medborgare av detta land. Inom de skilda settlementen önskar man att flera skandinaver skola komma efter och få del av det goda, landet har att bjuda på, samt taga del i det materiella och kulturella arbete, vilket kommande dagar skola se blomstra — ja, kanske i en omfattning, som hittills ingen har vågat hoppas på.

Canada står ännu bara vid tröskeln av sin utveckling. Endast en liten bråkdel av landets naturliga rikedomar äro utnyttjade. Man har hittills så att säga endast kravsat fram litet av överflödet av landets välstånd. Arbetsvilliga och flitiga händer ha här ett tillfälle att taga fatt på och bringa dessa rikedomar ut ur jordens sköte.

Utvecklingen i landet har som på många andra ställen hejdats av kriget och de olyckliga eftereffekterna av kriget. Men från nu går landet utan tvivel ljusare dagar till mötes samt med större utsikter än tillförne om att inhösta frukterna av ihärdigt arbete.

Landet har just i dessa dagar öppnat sina portar för de tusental av människor, som stå redo att utvandra från sina överbefolkade europeiska hemland. Från de skandinaviska länderna komma i dessa dagar stora följen av utvandrande ungdom, som i Canada hoppas finna tillfälle att lägga grunden för en ekonomisk oavhängighet samt bygga sig ett framtida hem.

Skandinaverna i Canada komma säkerligen att bjuda dessa nykommande landsmän en hjälpande hand.

1:sta Maj-fäst i Kenora

Goodtemplarlogen "Goda Avsikten" i Kenora hade den 1 maj arrangerat en riktigt stilig fäst i Lakeside Hill i "Svenskstaden." Det var fullt hus, och stämningen var hela aftonen utmärkt.

Programmet bjöd på tal av herrar P. M. Dahl och Ingvar Olsen från Winnipeg. Hr Dahl talade om goodtemplarnes mål, uppgift och arbetsmetoder samt inhöstade mycket bifall för sina manande ord.

Den musikaliska delen av programmet bjöd på en överraskning för skandinaverna i Kenora, i det att fiolisten John Norrhagen, nyligen anländ från Sverige, gav en del fiolnummer. Detta var Norrhagens första uppträdande i Canada, och han tog strax sin publik med storm. Han är en konsertfiolist av första rang, och till trots av att han på grund av den långa resan till Canada legat ur övning, förde han stråken säkert och kraftigt samt lockade fram härliga och fylliga toner av sitt för övrigt utmärkta instrument. Hr Norrhagen besitter, förutom den för en var fiolist så nödvändiga tekniken, också ett högt utvecklat artistiskt temperament samt en förmåga att tolka musiken med en sällsynt fin känsla och förståelse. Han spel gick därför också till hjärtat hos åhörarna, som knappast förr havt tillfälle att här i landet höra en så ypperlig svensk konstnär på fiol. Det bedövande bifall, som efter vart nummer bröt löst, allaredan vid sin första konsert hade visade tydligt nog att hr Norrhagen erövrat sig en stor plats i den skandinaviska publikens hjärta. Han kommer säkert att anlitas mycket vid skandinaviska konserter och fäster både i Winnipeg och på andra ställen i Canada, alldenstund skandinaverna i honom fått en värdig och även värdefull tillökning.

Tillsammans med miss Judith Dahl gav hr Norrhagen ett par duetter å fiol, vilket också väckte stormande bifall. Miss Judith för en ganska god stråke samt besitter en fingerföring, som efter vidare övning lovar gott för framtiden.

Miss Mary Dahl ackompagnerade hr Norrhagen på pianot och skiljde sig på ett mycket tillfredsställande sätt från sin uppgift.

Som extranummer spelade hr Norrhagen en del svenska bondlåtar, som brakte åhörarna i vild extas: det var ytterst få, som kunde sitta stilla på stolarna.

Efter programmet serverades kaffe med allt nödigt tillbehör, och väldiga kvantiteter konsumerades.

Till slut trådde man dansen med liv och lust. Det var en vällyckad tillställning från början till slut, och då man något efter midnatt begav sig hem för att krypa till kojs, voro alla eniga om att man havt en utomordentligt trevlig och angenäm afton.

Ingvar Olsen.

HENRY FORD VÄRLDENS RIKASTE MAN.

Henry Ford är nu världens rikaste man, enligt vad en autoritativ uppgift förmäler. Hans automobilaffär, som påbörjades för 20 år sedan med ett grundkapital av $100,000, har nu "cash on hand" $159,605,687, en ökning av $50,000,000 över 1922. Hans privata förmögenhet uppskattas till mellan $600,000,000 och $750,000,000.

John D. Rockefeller var förut ansedd för att vara världens rikaste man, men för någon tid sedan skänkte han bort en biljon dollars. Hans nuvarande förmögenhet beräknas till $300,000,000.

Ford Motor Company tager ledningen, då det gäller kontanta tillgångar. Med kontanter och säkerhet tillsammans är det den andra i ordningen. The United States Steel Corporation" kommer som nummer ett. Nettoförtjänst under året beräknades till $119,000,000.

Finansiella experter anse Fordbolagets välburgna förhållande vara särdeles intressant i belysning av det faktum, att han för två år sedan vägrade att böja sig för Wall Street. Han behövde vid den tiden kontanta pengar och sade så. Wall Street beredde sig på tillfredsställelsen att förneka honom detta. Ford fick nys härom och kungjorde helt enkelt, att han struntade i Wall Street; han reducerade priset på sina automobiler, ökade produktionen till sina fabrikers fulla kapacitet, anhöll hos sina agenter om kontant betalning — och fann sig själv snart i besittning av $125,000,000 i kontanta tillgångar, vilket var betydligt mera än han var i behov av.

Hon väntade. En herre träffade en dag på gatan en ung flicka, vilken tjänat i hans hus som köksa, och då han intresserade sig för, huru det gick henne, frågade han vänligt deltagande:

— Har ni blivit gift ännu?

— Nej, det har jag inte, svarade den unga flickan suckande.

—Jag trodde, att ni hade blivit gift för länge sedan.

— Ja, det trodde jag också, men det är alltjämt två, som vänta.

— Två? utbrast herrn förvånad. Ni kan väl inte gifta er med två på gång.

— Nej, herrn missförstår mig, de tv. som vänta äro prästen och jag själv.

Ett säkert tecken. Spåkvinnan: — Ni skall med tiden få en riktigt god årsinkomst, men ni skall aldrig bliva någon rik man.

Herrn: — Varför inte?

Spåkvinnan: — Emedan ni är alltförslösaktig.

Herrn: — Det har ni dessvärre rätt i. Men hur kan ni isjälva verket veta, att jag är slösaktig?

Spåkvinnan: — Det bästa beviset därpå är, att ni givit $2 för att bliva spådd. Det skulle en sparsam man aldrig göra.

Ett torrlagt land konsumerar ej mera socker, det endast begagnar mera i och för jäsning.

STARLAND
The Theatre Beautiful

VISAR NU

D. W. Griffith's mästerstycke av mysterium

"ONE EXCITING NIGHT"

De enda och främsta bilder denna säsong. Se den största och våldsammaste stormscen, som någonsin visats på skådebanan eller filmen. Uppskjut ej till lördag kväll SE DET IDAG!

BÖRJANDE MÅNDAG

Mack Sennet presenterar

MABEL NORMAND

— i —

"SUZANNA"

Det är även bättre än Molly "O" eller "Mickey"

DESSUTOM EXTRA VARJE AFTON OCH KVÄLL

CLIFFORD NEEDHAM,

Winnipegs gossesopran, samt

SAUL COHEN

Den intelligente unge komikern

Gå ej miste om barnens revy på lördag afton!

Suzanna minnen ges bort fritt till barnen.

BLUMENORT

75 mil söder om Winnipeg

Ett enastående tillfälle för Skandinaver att beakta

De flesta skandinaver hava hört, att mennoniterna i Manitoba och andra provinser i Canada hava utvandrat till andra länder. Det land som dessa driftiga jordbrukare ha havt, är nu till salu, och "The Canadian-Scandinavian Colonization Association" har erhållit ensamförsäljningsrätten ("listing") av en del av detta land. Denna del, känd under namnet "Blumenort", är belägen ungefär 70 mil söder om Winnipeg, cirka 4 mil utanför stad med 1,000 innebyggare, varest tre elevatorer och en kvarn finnes, har direkt järnvägsförbindelse med Canadian Pacific och Great Northern järnvägarna. Fina landsvägar utgå från och passera genom Blumenort.

Priset är 45 dollars per acre

Boningshus och andra nödiga byggnader finnas, och husen äro omgivna av 5 till 15 acres (mestadels 15), odlat som trädgård, med fruktträd och bärbuskar. God betesmark finnes. Landet är färdigt för vårarbete och såning, varför i många fall en riklig skörd kan erhållas under första säsongen, ofta nog att betåla för landet.

Tillfälle att bese landet gives eventuella köpare under veckan börjande den 21 maj. Skandinaver som äro intresserade i denna koloni komma då att resa från Winnipeg ned till Blumenort för att under personlig ledning bese landet.

Om ni önskar gott land till rimligt pris, kom med till Blumenort!

Riklig tillgång på gott vatten finnes. Missväxter äro okända i detta distrikt

Tillskriv

CANADIAN-SCANDINAVIAN COLONIZATION ASSOCIATION

325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

För den Bästa Behandling

samt skicklig och samvetsgrann Läkarehjälp rådfråga Dr. Leigh

Dr. Leigh har gjort Nerv-, Blod- och Kroniska Sjukdomar till specialitet och har under sin 40-åriga praktik i Chicago behandlat och botat livsje tänkbar form af dessa sjukdomar hos män och han har gjort sig berömd för sina kurer af de allra svåraste kroniska sjukdomsfall.

Behandlar pålitligt och framgångsfullt Nervös Svaghet, Hud- och Blod-Sjukdomar, Katarr, Dyspepsi, Reumatism och alle sjukdomar i Bröst, Lefver, Njurar, Blåsa, Mage, Tvärgångarne och andra organ. Snart sagdt alla sjukdomar hos män behandlas och botas säkert och varaktigt enligt den mest framskridna och framgångsfulla behandlingsmetod och de bästa och verksammaste mediciner. Ni kan lita på goda och skicklig behandling samt de bästa mediciner och behandlingssätt. Mitt ärende är så rimligt, att alla kunna draga nytta af min hjälp. All korrespondens på svenska och ansedd som privat. Medicinar sändas överallt.

Rådfrågning, personligen, genom bref eller frågeblankett, är alldeles kostnadsfritt.

Värdefull Läkarebok Fritt

"GODA RÅD" den berömda svenska boken, som Dr. Leigh skrifvit och som behandlar de flesta sjukdomar hos män, och deras följder samt äktenskapet, etc., borde läsas af min i alla åldrar. Boken, jämte frågeblankett, sändes alldeles gratis och portofritt i slutet omslag till alla, som insända namn och adress till

DR. L. K. LEIGH, 177 No. State St., B 14, Chicago, Ill.

Mottagningstid: Hvardagar 10-6 Söndagar 10-1. Måndags-, Onsdags- och Lördagsaftnar 6-8.